

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

16 יוני 2016
י' סיוון תשע"ו

תקציר

כדורסל נשים הינו הספורט הקבוצתי המוביל בישראל. בכדורסל הנשים כולו עוסקות ילדות, נערות ובוגרות יותר מבכל ענף ספורט אחר, כ-4000 שחקניות פעילות בכל שכבות הגיל. ליגת העל לנשים בכדורסל מהווה ראש החץ של ספורט הנשים בישראל והיא ליגת הנשים הבכירה המקצוענית והגדולה ביותר בישראל.

למרות האמור לעיל, מתנהלת הליגה במגבלות תקציביות בתחומים רבים, תוך אפליה משועת בהשוואה לענפי ספורט הגברים:

הערות	מנהלת ליגת על גברים (ש"ח)	מנהלת ליגת על נשים (ש"ח)	סעיפי תקציב	
			הסכום ההסכם	הסכום שיווק טוטו
תקציב מנהלת ליגת על גברים גבוהה פי 28 מזה של הנשים	14,000,000	500,000	סכום ההסכם	הסכום שיווק טוטו
נכלל בתוך 14 מיליון ש"ח	3,000,000	0	תמריץ שיתוף שחקנים/ות ישראלים/ות	
	500,000	0	תמריץ הישגיות	
	250,000 לקבוצה	0	תמריץ השתתפות קבוצה באירופה	
כל קבוצת ליגת מקיימת 2 פעילויות לעונה עליה מקבלת סכום של 44 א"ש (כאשר ירד החל מהעונה הבאה ל-39 א"ש), מאחר ובליגת העל לגברים יותר קבוצות, סך הסכום שמקבלים גדול יותר	כ- 1,100,000	800,000	פעילויות קהילה	מפעל הפיס
	קיים, לא ידועים נתונים מספריים	0	הסכום שיווק	הסכום שיווק מפעל הפיס
	1,500,000	55,428	החזר הוצאות שיטור וסדרנות	
ערוץ 1 משדר רק את ליגת הגברים, ערוץ 5 משדר את שתי הליגות, אך רק ליגת הגברים מקבלת תמלוגים החל מעונת המשחקים הבאה תשודר ליגת הגברים רק בערוץ 5 וסכום התמלוגים יהיה ממוצע של 14 מיליון ש"ח לעונה (!) למשך שלוש העונות הקרובות	6,000,000	0	ערוץ 1	שידורי טלוויזיה
	3,500,000	0	ערוץ 5	

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

כתוצאה מהפערים התקציביים:

הערות	מנהלת ליגת על גברים (₪)	מנהלת ליגת על נשים (₪)	
תקציבה של הקבוצה שסיימה במקום האחרון בטבלה בליגת הגברים בעונה זו, עומד על כ-7 מיליון ₪ (פי 7 מתקציב המינימום הנדרש)	5,000,000	800,000-1,000,000	תקציב מינימום להשתתפות בליגה
	15,646,000	1,994,000	תקציב ממוצע לקבוצה המשחקת בליגה
	343,647	86,425	שכר מאמן/ת ממוצע לעונה
שחקן בליגת על גברים מרוויח פי 6 (!) משחקנית בליגת על נשים	299,289	49,433	שכר שחקן/ת ישראלית ממוצע לעונה
			שכר

רק מקור תקציבי משמעותי יחד עם התחייבות לחמש שנים לפחות, יאפשר למנהלת לעמוד על רגליה ולבצע את קפיצת המדרגה לה זקוק כדורסל הנשים: טיפוח שחקניות ישראליות, השתתפות קבוצות במפעלים אירופיים, ייזום פעילויות להבאת קהל לאולמות ומיתוג כדורסל הנשים בדעת הקהל הציבורית.

לפיכך יש להקצות מקורות מימון נוספים לטווח ארוך, ולהשוות את התנאים התקציביים לאלו של הגברים. צמצום הפערים יכול שיעשה בדרך של השוואת הסכמי השיווק או בדרך של תקצוב ליגות נשים מקצועניות במסגרת וועדת לובצקי/ המועצה לספורט נשים (תמיכה).

על הוועדה למעמד האישה לדרוש כי נושא זה יעמוד בראש סדר העדיפויות, שכן קידום נשים בספורט הישגי הוא בעל השפעה על תפיסת מעמד הנשים בעמדות מובילות בחברה הישראלית. מצוינות בספורט בכלל ושל נשים בפרט, היא מודל לחיקוי בחברה שמכבדת נשים וחורטת על דגלה שוויון בין המינים.

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

1. רקע כללי – מנהלת ליגת העל לנשים בכדורסל

כדורסל נשים הינו הספורט הקבוצתי המוביל בישראל. ליגת העל לנשים בכדורסל מהווה ראש החץ של ספורט הנשים בארץ והיא ליגת הנשים הבכירה המקצוענית והגדולה ביותר בישראל. בליגה משתתפות 8 קבוצות מאזורים שונים בארץ, משחקות כ- 100 שחקניות בלמעלה מ- 100 משחקים בכל עונה. לליגה זו חשיבות רבה בהיותה הבמה המרכזית לשחקניות ישראליות בכירות, המהוות מודל לחיקוי לשחקניות צעירות ולבני נוער בכל הקשור להתמדה, שאיפה למצוינות ולהישגיות וליצירת מוטיבציה להגיע לפסגה.

בכדורסל הנשים כולו עוסקות ילדות, נערות ובוגרות יותר מבכל ענף ספורט אחר, כ-4000 שחקניות פעילות בכל שכבות הגיל.

למרות האמור לעיל, מתנהלת ליגת העל – הליגה המקצוענית במגבלות תקציביות בתחומים רבים, תוך אפליה משועת בהשוואה לענפי ספורט הגברים, כפי שיוצגו בהמשך.

בשנת 2011 החליט איגוד הכדורסל להפריד את ניהול ושיווק הליגה המקצוענית לנשים בכדורסל, ולהעביר את הסמכויות לניהול ושיווק הליגה לחברה לתועלת הציבור שהוקמה לצורך כך (הליגה המקצוענית לנשים בכדורסל בע"מ (חל"צ) (להלן: "המנהלת"). עם הקמתה הוגדרו סמכויותיה ומטרותיה של מנהלת הליגה ובראשם לנהל, לשווק ולהסדיר את פעילותה של ליגת העל בכדורסל נשים.

יש לציין כי מודל מנהלת הליגה, הוכיח עצמו כמוצלח ברוב מדינות הכדורסל המתקדמות. למנהלות מנכ"ל משלהן, אנשי שיווק משלהן, אנשי מקצוע וכו'. מינהלת הליגה אחראית לכל אספקט בניהול ליגת העל ולעתים גם לניהולן של שתי הליגות המקצועיות, ומאפשרת לאיגוד הכדורסל להתרכז בעיקר בענייני רגולציה, תשתיות, חינוך, נבחרות לאומיות, קידום הכדורסל המקומי בזירה הבינלאומית, כדורסל עממי ועוד. מודל מינהלות הליגה בעולם הוכיח עצמו כמוצלח מאד בגיוס משאבים לליגה הבכירה, ובשילוב עם הרגולציה המתאימה, השינוי משפיע על שאר הליגות בענף ובכך הכדורסל בכללותו משתפר.

בדירקטוריון מנהלת הליגה יושבים נציגי איגוד הכדורסל לצד יושבי ראש קבוצות הליגה. המנהלת מקיימת ישיבות דירקטוריון וישיבות ועדת ביקורת על פי עקרונות ממשל תאגידי מתקדם.

בשנת 2013 מונתה על ידי איגוד הכדורסל רו"ח איריס שטרק לתפקיד יו"ר הדירקטוריון והיא מכהנת מאז כיו"ר המנהלת. רו"ח שטרק, אשר הגיעה מהמגזר העסקי, פעילה מזה שנים רבות במהלכי חקיקה בתחום קידום נשים (למשל בפעילותה לתיקון לחוק החברות), ובמסגרת עמותת כ"ן לקידום נשים במגזר העסקי והציבורי. רו"ח איריס שטרק מכהנת בתפקיד יו"ר המנהלת בהתנדבות, כחלק מעשייתה הענפה למען הקהילה ומתוך הכרה בחשיבות תרומת ספורט הנשים לקידום נשים בספורט ובחברה הישראלית.

הליגה המקצוענית לנשים בכדורסל בע"מ (חל"צ)

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

- מנהלת ליגת העל שמה לה למטרה עיקרית לקדם ולשווק את ליגת העל ובתוך כך :
 - לפעול להגדלת התמיכה התקציבית המוסדית (השוואת תקציבים וצמצום ההפליה בין ספורט הגברים לנשים)
 - העצמת מעמדו של כדורסל הנשים – הענף המוביל בספורט הנשים בישראל.
 - לשפר את מקצוענות הליגה.
 - להגדיל את החשיפה ולהגביר את מידת העניין
 - לפעול לשפור תדמית של כדורסל הנשים והליגה הבכירה, שיאפשר את שגשוגה העתידי.

התפיסה היא כי הגדלת החשיפה תייצר אהדה והזדהות עם שחקניות הליגה, תרחיב את קהלי הצופים והצופות ותעודד את כלל האוכלוסייה לעסוק בספורט בכלל ובכדורסל בפרט, לצפות בו ולהיות מעורבים בכל דרך.

מאז הקמתה ועד עתה פעלה המנהלת במספר רב של ערוצי פעילות וביניהם :

- א. בניית תקנון ארגוני ותקנון משחקים המסדיר בצורה מקצועית את פעילותה של הליגה, במסגרתו נקבע מנגנוני תמריצים, קביעת תקן אולמות ברמה הגבוהה ביותר וכד'. לא הייתי כותבת את המענק להבאת קהל.
- ב. החלטה תקדימית להפחתת מספר השחקניות הזרות המשחקות בליגה (מ – 4 שחקניות ל – 3 שחקניות בכל קבוצה). מהלך זה נועד להגדיל את מספר השחקניות הישראליות בליגה, לקדם את השחקניות הצעירות בליגה, ולתת להן במה נרחבת יותר להתמקצעות וזמן רב יותר של דקות משחק, דבר שהינו קריטי למקצועיותן ולהתפתחותן.
- ג. החזרת השידורים הישירים של משחקי הליגה בערוץ הספורט.
- ד. פעילויות בתחומי חשיפה הליגה : הקמת אתר אינטרנט ודף פייסבוק, ייזום תכנים וחשיפה תקשורתית לשחקניות ומאמני הליגה בתוכניות רדיו, טלוויזיה, אתרי האינטרנט ובעיתונות הארצית והמקומית.
- ה. פעילות מתמדת להרחבת העניין הציבורי בענף כדורסל הנשים באמצעות ייזום והפעלת פעילויות בקהילה במטרה לעודד את העיסוק בכדורסל וליצור חוויה חיובית משותפת.
- ו. גיוס יועצת שיווק ופרסום, המובילה בתחומה לצורך גיוס חסויות מחברות עסקיות במשק והרחבת החשיפה התקשורתית של הליגה
- ז. עידוד קהל להגיע לאולמות באמצעות פעילויות לקהל במהלך משחקים משודרים, שת"פ עם חברת פינט אשר סייעה במימון אוטובוסים להביא קהל של בני ובנות נוער וכדומה.
- ח. מאבק לקידום חלוקה שוויונית של תקציבים – בשנת 2016 עתרה המנהלת לבג"צ, כנגד הפליה בחלוקת תקציבי המועצה להסדר ההימורים בספורט. העתירה הוגשה בהתנדבות על ידי משרד עו"ד כבירי נבו קידר.

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

2. תקציב המנהלת:

על אף שהמנהלת פועלת כמוסד ללא כוונת רווח, ומשרתת את הציבור בניהול והפעלת ליגת העל לנשים בכדורסל, החל מיום הקמתה היא אינה נתמכת על ידי המדינה ואינה מתוקצבת כלל במסגרת חלוקת רווחי המועצה להסדר ההימורים בספורט. גם איגוד הכדורסל אשר מתוקצב במסגרת חלוקת רווחי המועצה להסדר ההימורים בספורט, אינו מעביר חלק מהתקציב למנהלת. והמנהלת נדרשה החל מיומה הראשון לפעול ללא תקציב מובטח.

א. מאז הקמת המנהלת בשנת 2011 ועד לעונת המשחקים 2014/15 –

עד עונת המשחקים 2014/2015 העמידה המנהלת תקציב בסך 2 מיליון ₪ שהתקבל במסגרת הסכם שיווק מול המועצה להסדר ההימורים בספורט. מדובר בהסכם דומה להסכמים שנחתמו עם הליגות בכדורגל ובכדורסל לגברים, אך בהיקפים כספיים נמוכים הרבה יותר. (80 מיליון לכדורגל גברים; 12-14 מיליון כדורסל גברים; 2 מיליון לכדורסל נשים. יצוין כי מאחר והמנהלת נדרשת לתמוך בקבוצות, הסכום הנותר בידיה לתפעול ושיווק הליגה הינו זעום, והקשה מאד לקדם כראוי את היעדים שהוצבו.

ב. ספטמבר 2014 - ביטול הסכם השיווק על ידי הטוטו

כשבועיים לפתיחת עונה המשחקים 2014/15, החליט דירקטוריון המועצה להסדר ההימורים בספורט לבטל גם את הסכם השיווק הקיים עם מנהלת הליגה, מאחר ולשיטתו אין כדאיות שיווקית למועצה בחתימה על הסכם שיווק עם מנהלת הליגה. לאחר מאבק עיקש, הושג הסכם לפיו יחתם הסכם שיווק עם המועצה להסדר ההימורים בספורט על סך חצי מיליון ו-1.5 מיליון ₪ נוספים יועברו למנהלת באמצעות אתנה. הסכם זה נחתם לעונת המשחקים 2014/15 בלבד, ולצידו הבטחה ממנהל הספורט כי יפעלו למיסוד הסדר תקציבי ארוך טווח לעונת הבאות.

כנגד החלטה זו של המועצה להסדר ההימורים בספורט, וכנגד מדיניות הסכמי השיווק אשר לטענת המנהלת מפלה אותה בקבלת תקציבים, הגישה המנהלת בשנת 2016 עתירה לבג"צ (בג"צ 856/16 ר"ח שטרק נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט ואח'). העתירה הוגשה בהתנדבות על ידי עו"ד אורי קידר ועו"ד אורי כהנא משרד עו"ד כבירי נבו קידר.

ג. יולי 2015 – הבנות עם משרד הספורט

ראש מנהל הספורט ד"ר אורי שפר, הודיע ליו"ר המנהלת כי הושגה הסכמה עם המועצה להסדר ההימורים לפיה תקציב הליגה לעונת 2015/16 יעמוד על 3 מיליון ₪ - 2.5 מיליון ₪ באמצעות אתנה (כפי שהועבר בעונת 2014/15) וחצי מיליון ₪ נוספים במסגרת הסכם השיווק עם הטוטו. על אף שדובר בהסדר עבור עונת משחקים אחת בלבד, שאינו מבטיח תקציב לעונות הבאות, הסכימה המנהלת לפתוח את עונת המשחקים 2015-2016 בתקווה שבעתיד ימצא פתרון תקציבי קבוע שיאפשר את קיומה הראוי של המנהלת.

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

ד. אוקטובר 2015 – הליגה נפתחת ללא תקציב, על סמך הבטחה בלבד

- i. ערב פתיחת עונת המשחקים 2015/16, טרם נחתם הסכם ההתקשרות עם אתנה ו/או משרד התרבות והספורט, ולא התקבל כל סכום לקופת המנהלת. יחד עם זאת, בחודשים מאז הבטחת מנהל הספורט, התקבלו הבטחות נוספות הן בכתב והן בע"פ (כולל מפי מנכ"ל המשרד ושרת התרבות והספורט) המבטיחים העברת הכספים.
- ii. מנהלת הליגה נשענה על הבטחות אלו בתכנון התקציב לעונת המשחקים, קבוצות הליגה נשענו על הבטחות אלו בהתחייבות אל מול שחקניות, מאמנים, נותני שירות ויתרה מזו באסמכתאות וערבויות שניתנו לבקרה התקציבית של איגוד הכדורסל.
- iii. על אף כי לא נחתם הסכם, בהתבסס על הבטחות אלו, המשיכה מנהלת הליגה לפרסם את מותג "אתנה", עמדה בכלל ההתחייבויות הנדרשות ממנה (מיתוג, שיווק וכדומה) בהתאם להסכם הקיים, ואף עדכנה את המיתוגים הקיימים לבקשת משרד הספורט, כך שיכללו את לוגו המשרד.

ה. מרץ 2016 – השבתת הליגה בהעדר תקציב -

ערב פתיחת משחקי הפליאוף, ובצעד כואב וחסר תקדים, החליט דירקטוריון המנהלת על השבתת הליגה עד לקבלת הכספים המובטחים. ההחלטה על השבתת הליגה היתה בלתי נמנעת לנוכח הקשיים הכלכליים אליהם נקלעו המנהלת וקבוצות הליגה. כשבועיים לאחר ההשבתה, נחתם הסכם תקציבי על כ-1.2 מיליון ש"ח בלבד, יתרת הסכום טרם הועברה למנהלת, ואנו פועלים אל מול משרד התרבות והספורט על מנת לקבל את מלוא הסכום שהובטח.

1. יוני 2016 – כארבעה חודשים לפתיחת עונת המשחקים 2016/17 אין כיום הסדר תקציבי אשר יאפשר את פתיחת העונה או את אלו הבאות אחריה.

3. הפליה מגדרית של כדורסל הנשים:

ליגת העל בכדורסל נשים סובלת מהפליה במשך שנים רבות, הנוגעת בכל תחומי הפעילות של הליגה:

א. תקציבי המועצה להסדר הימורים בספורט –

הטוטו הוא גוף ציבורי המארגן הימורים על פי חוק ועליו להקצות את רווחיו, לאחר חלוקה לפרסים (50%) ולתפעול (15%), באופן שווה בין ענפי הספורט השונים בהתאם לאמות מידה שוויוניות. בנוסף, מחויב הטוטו לחלק יותר לספורט נשים כהעדפה מתקנת. למרות זאת, מקבלת קבוצת כדורסל או כדורסל לגברים בין 2 ל-4 מיליון ש"ח מהטוטו וקבוצת כדורסל לנשים מקבלת רק 130-240 אלף ש"ח לשנה. מקור החלוקה הבלתי שוויונית הינה במדיניות הטוטו להעביר תקציבים לליגות הגברים באמצעות הסכמי שיווק בסכומי עתק,

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

אשר מאפשרים לעקוף את החובה החלה על המועצה לחלק את הכסף באמצעות קריטריונים ואמות מידה.

i. הסכמי שיווק – גברים מול נשים: המועצה מעבירה מידי שנה סכום בלתי נתפס

של 100 מיליון ₪ לספורט גברים, אשר נרשם תחת שורות ההוצאות, במסווה של "הוצאות שיווק". רוב כספי הסכמי השיווק מחולקים להתאחדות לכדורסל (80 מיליון ש"ח) לאיגוד הכדורסל ולמנהלת הכדורסל גברים (14 מיליון ש"ח) והיתר לענפי הטניס (1 מיליון ש"ח) והכדוריד (1.2 מיליון ש"ח). מה שנותר ומועבר לליגת הנשים בכדורסל, היחידה מליגות הנשים המקבלת כספי שיווק, זה רק פירוורים: כ- 0.5 מיליון ₪, וזאת על אף שספורט הנשים מצליח לא פחות מספורט הגברים.

ii. הסכמי שיווק - כדורסל גברים מול כדורסל נשים: הסכם השיווק עם מנהלת

כדורסל הגברים שהוגדל בעונה שעברה ועומד על 14 מיליון ש"ח, גדול פי 28 מתקציב ליגת העל לנשים בכדורסל. סעיפי ההסכם עם ליגת הכדורסל לגברים כוללים סעיפים אשר אינם מופיעים בהסכם עם ליגת הנשים, ביניהם - "תמריץ ישראלי" בסך 2.5 מיליון ₪ להם זוכה מנהלת הגברים עבור הגבלת מספר הזרים; תמריץ כספי לקבוצות המשתתפות בגביעי אירופה השונים (בגלל העלות הכספית הגבוהה, בעונה החולפת אף קבוצת נשים אינה משתתפת במפעלים אירופאיים, ואף מכבי אשדוד, אשר הגיעה בעונה שעברה לחצי גמר גביע היורוקאפ, ויתרה על השתתפותה בהעדר תקציב); תמריץ עידוד הישגיות בסך חצי מיליון ₪ המחולק על ידי הטוטו למנהלת הגברים ומיועד לחלוקה לפי מדדי הישגיות חשוב לציין כי על אף הפער העצום בסכומים של הסכמי השיווק, הדרישות המיתוגיות ממנהלת ליגת העל לנשים, זהות לאלו של מנהלת הגברים, ועלויות הדרישות המיתוגיות הללו כ-250 אלף ₪, כך שפועל מקבלת המנהלת כ-250 אלף ₪ בלבד.

iii. החזר הוצאות שיטור וסדרנות: בשנה החולפת, הוחלט על קיצוץ בהסכמי

השיווק של ההתאחדות לכדורסל (אשר קוזזו מ-80 מיליון ל-56 מיליון "בלבד"), גם כאן נעשה הדבר כך שרוב הכסף יועד בעקיפין לכדורסל וכדורסל גברים. כיצד? הכסף פשוט הופנה לחלוקה עבור "החזר הוצאות שיטור וסדרנות בענפי הכדור" – והרי בפועל מרבית הסכום מגיע לליגות הבכירות לגברים בכדורסל ובכדורסל אשר להן הוצאות משמעותיות על שיטור וסדרנות. כך למשל, סך הסכום אותו קיבלה ליגת הנשים העונה עומד על כ-50 אלף ₪ לכל קבוצות הליגה יחד, סכום השווה ל-0.46% מתוך אותם 11 מיליון ₪ אשר הוקצה להוצאות השיטור והסדרנות, כדורסל הגברים קיבל 1.5 מיליון ₪ והיתר חזר חזרה לכדורסל.

ב. שידורי טלוויזיה והפליה תקציבית בגין זכויות שידור –

משחקי ליגת העל בכדורסל גברים משודרים כולם בערוץ הציבורי ובערוץ הספורט, בלפחות שני ימי שידורים. שידור המשחקים מפורסם תחת הכותרת - "ערב הכדורסל של ישראל", ז"א ערב הכדורסל הגברי של ישראל:

i. שידורים בערוץ הציבורי: עד היום כדורסל הנשים סוקר בצורה מזערית, כשברור

הדבר כי קיימת החובה לשידור ציבורי הגון, שוויוני ושאיננו מפלה. יתרה מכך,

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

ערוץ 1 לא משדר אף משחק מליגת העל בכדורסל נשים בעוד שאת משחקי הגברים הוא משדר, באופן קבוע, ואף משלם למנהלת הגברים עבור זכויות השידור כ- 6 מיליון ש"ח.

ii. שידורים בערוץ הספורט: בכל מחזור משחקים מועבר בשידור ישיר משחק ליגה יחיד. מנהלת הליגה לא מקבלת תמלוגים עבור שידור המשחק. ליגת העל בכדורסל גברים מקבלת תמלוגים בסך כ-3.5 מיליון ש"ח מערוץ הספורט.

**ככל הידוע, החל מעונת המשחקים הבאה למנהלת ליגת העל בכדורסל גברים הסכם לשלוש שנים עם ערוץ הספורט (ללא הסכם מול ערוץ 1), בהיקפים של 13 מיליון ש"ח לעונה הבאה, 14 מיליון ש"ח לזו שאחריה ו-15 מיליון ש"ח לבאה אחריה.

ג. תקציבי העירויות והגופים הציבוריים המחויבים לתמוך בספורט הישראלי, מסתתרים מאחורי נימוקים "שיווקיים" על מנת להצדיק את העדר הקצאת התקציבים לספורט נשים. העירויות אינן מתקצבות את ספורט הנשים ואת ספורט הגברים בצורה שווה, ומקצצים בתקציבים המיועדים לספורט הנשים ללא הבחנה.

4. השפעת ההפליה התקציבית על כדורסל הנשים

א. ירידה במספר הקבוצות בליגת העל

i. על כל קבוצה המשחקת בליגה להעמיד תקציב מינימום בהתאם לדרישות **הבקרה התקציבית**. תקציב המינימום בליגת העל לנשים עומד על **800 מיליון ש"ח** עבור קבוצה שזו עונתה הראשונה בליגה, ו**מיליון ש"ח** עבור קבוצות המשחקות בליגה החל מעונתן השנייה.

ii. על אף שהמנהלת הצליחה בשנים האחרונות להגדיל באופן משמעותי את הקבוצות לקבוצות מ-90 אלף בשנת 2011 עד ל-250 אלף כיום, מתקשות קבוצות רבות להעמיד את תקציב המינימום הנדרש להשתתפות בליגה. כך קרה לא אחת שקבוצות ויתרו על השתתפותן בליגת העל בשל חוסר יכולתן לעמוד בתקציב המינימום הנדרש, ויתרה מזאת על אף זכייתן באליפות הליגה הלאומית המקנה להן את הזכות לעלות לליגת העל, החליטו לוותר על זכות זו ולהמשיך עונה נוספת בליגה לאומית, וכך נוצר אבסורד בו הקבוצה המסיימת במקום האחרון בליגת העל מקבלת את הזכות להישאר בליגה עונה נוספת (וגם זאת במידה ומצליחה להעמיד תקציב), או לחילופין האופציה לשחק בליגה מוצעת לכל קבוצות הליגה הלאומית אשר מסוגלות תקציבית. בשל זאת, נפגע הפן **התחרותי** במשחק בליגה הלאומית.

iii. בעונת המשחקים הקודמת ירדה כמות הקבוצות המשחקות בליגה מ-10 קבוצות ל-8 קבוצות – הפועל בנות זיכרון יעקב/מעגן מיכאל, אלופת הליגה הלאומית, ויתרה על הזכות לעלות ליגה, אליצור נתניה אשר סיימה במקום האחרון בליגת העל ויתרה על האופציה להישאר עונה נוספת בליגה, בשל בעיות תקציביות וקיצוצים נרחבים בתקציבי העירייה.

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

iv. מתוך מגמה להגדיל חזרה את מספר הקבוצות בליגה ל-10 קבוצות, פתחה מנהלת הליגה את שעריה לקבוצות הליגה הלאומית. כיום כ-4 חודשים לקראת פתיחת עונת המשחקים 2016/17, טרם ידוע האם יהיו אפילו 8 קבוצות אשר יוכלו לשחק בליגה בשל הבעיות התקציביות – אס"א ירושלים והפועל פ"ת אשר להן זכות להמשיך עונה נוספת בליגה יתכן ותוותרנה על מקומן, וגם קבוצות הליגה הלאומית אשר סיימו בשלושת המקומות הראשונים (ביניהן זיכרון יעקב/מעגן מיכאל, אלופת הליגה הלאומית) עדיין מתקשות בהשגת תקציב.

ב. שחקנית כדורסל כמקצוע:

ענף כדורסל הנשים, מצליח בצורה יוצאת דופן בזירה הבינלאומית ביחס לענפי הספורט הגבריים, בהשוואה לנבחרות כדורסל וכדורסל הגברים.

למרות זאת, בשל התקציבים הנמוכים בליגת העל לכדורסל הנשים, גם השכר המשולם לשחקניות הליגה הישראליות נמוך מאוד, כך שאינו מאפשר להן להפוך את הכדורסל למקצוע. רובן הגדול של שחקניות הליגה אינן מתפרנסות מהכדורסל בלבד, עובדות בעבודה נוספת כהשלמת הכנסה ואף לומדות במקביל. השכר הממוצע של שחקנית כדורסל ישראלית הוא 49,433 ₪ לעונה, לעומת שכר ממוצע של 299,289 ₪ לעונה אצל שחקן כדורסל ישראלי.

שחקניות צעירות עבורן ליגת העל היא חוד החנית של כדורסל הנשים בישראל, אינן יכולות למצוא אופק כלכלי בכדורסל מקצועי במצב הליגה כיום, הן בשל השכר הנמוך, והן בשל חוסר הודאות לעניין קיומה של הליגה מדי שנה הנובע מהמצוקה התקציבית של המנהלת והקבוצות.

ג. ייצוג המדינה בעולם על ידי השתתפות קבוצות באירופה:

i. קבוצות ליגת העל בכדורסל נשים השתתפו לאורך השנים במפעלים אירופיים, ואף הגיעו להישגים יפים כאשר השיא היה זכייתה של קבוצת אליצור רמלה בגביע היורוקאפ בשנת 2011.

ii. בעונה החולפת (2015/16) אף קבוצה לא שיחקה במפעלים האירופאיים בשל קושי בהשגת תקציב, גם קבוצת מכבי בנות אשדוד, אשר הגיעה בעונת 2014/15 לחצי גמר גביע היורוקאפ, החליטה לוותר על השתתפותה במפעל בעונה החולפת, ועושה ימים כלילות בניסיון להשיג תקציב על מנת שתוכל להשתתף בעונה הבאה על השתתפות במפעל.

iii. החל מעונת 2015/16 קיים בהסכם השיווק של מנהלת ליגת העל לגברים עם המועצה להסדר ההימורים בספורט סעיף תמריץ השתתפות באירופה לפיו קבוצה מליגת העל לגברים אשר תשתתף במפעלים אירופאיים תקבל ב**ונוס בסך**

ליגת אתנה Winner

ליגת העל בכדורסל נשים

250 אלף ₪. סעיף זה פשוט אינו קיים בהסכם של מנהלת ליגת העל לנשים עם המועצה.

למותר לציין כי בעונת 2014/15 קבוצות הגברים של מכבי ת"א ושל הפועל ירושלים אמנם שיחקו במפעלים אירופאיים, אך לא העפילו לשלבי הסופיים של המפעלים, לעומת קבוצת הנשים של מכבי ננות אשדוד אשר הגיעה לחצי גמר גביע היורוקאפ. למרות זאת, בחרו בטוטו להוסיף בשנת 2015 תמריץ השתתפות באירופה רק בהסכם השיווק עם מנהלת ליגת העל לגברים. כתוצאה מכך, לא יכלה קבוצת ננות אשדוד וקבוצות נוספות להשתתף בגביע אירופה.

5. המצב המבוקש

על מנהלת הליגה מוטלת האחריות להפעיל ליגה אטרקטיבית, תחרותית ומקצוענית, המייצרת עניין רב, יחד עם זאת לליגה אחריות לעתידן של שחקניות כדורסל הנשים בישראל. ילדות רבות משחקות החל מגיל צעיר במסגרות הכדורסל השונות (ביה"ס לכדורסל, קבוצות קט סל, קבוצות נערות) אך כאשר מגיעות לשלב הקבוצה הבוגרת מחליטות לפרוש מאחר ואינן רואות אופק במקצוע – שכר נמוך וחוסר הוודאות הנלווה לקיומה של הליגה ולכמות הקבוצות בליגה בהיעדר הסדר תקציבי לטווח ארוך.

מנהלת הליגה מכירה בכך כי נדרשת גם עבודה שיווקית לצורך השגת מקורות מימון נוספים, ועל כן חיזקה את שורותיה ביועצת שיווק ופרסום אשר עושה מאמצים רבים להשגת נותני חסות נוספים, אך הדרך להשגתם עוד ארוכה, והם אינם יכולים להיות בסיס איתן ומספק להפעלת הליגה. הדרך להפעיל את הליגה, לקדמה ולשווקה בעתיד היא בעיקר באמצעות תקציבים ציבוריים.

רק מקור תקציבי משמעותי יחד עם התחייבות לחמש שנים לפחות, יאפשר למנהלת לעמוד על רגליה ולבצע את פניצת המדרגה לה זקוק כדורסל הנשים: טיפוח שחקניות ישראליות, השתתפות קבוצות במפעלים אירופאיים, ייזום פעילויות להבאת קהל לאולמות ומיתוג כדורסל הנשים בדעת הקהל הציבורית.

יש לזכור כי בניית מותג מוביל ומנצח דורשת זמן. בסיס תקציבי קבוע והסכם שידורי המשחקים בטלויזיה הם תנאי בסיסי והכרחי כדי להפוך את כדורסל הנשים למעניין ופופולארי.

לפיכך יש להקצות מקורות מימון נוספים לטווח ארוך, והשוואת תנאים תקציביים לאלו של הגברים. צמצום הפערים יכול שיעשה בדרך של השוואת הסכמי השיווק או בדרך של תקצוב ליגות נשים מקצועניות (תמיכה). על הוועדה למעמד האישה לדרוש כי נושא זה יעמוד בראש סדר העדיפויות, שכן קידום נשים בספורט הישגי הוא בעל השפעה על תפיסת מעמד הנשים בעמדות מובילות בחברה הישראלית. מצוינות בספורט בכלל ושל נשים בפרט, היא מודל לחיקוי בחברה שמכבדת נשים וחורטת על דגלה שוויון בין המינים.

